

(Lo)
Baga Man
Mosestä Isrel ämawebe Anutu täjo
baga man mebäri mebäri yäwetkuk

4

Baga Man 4:1-9, 32-40

Baga man u buramikta yäwani

¹ Eruk, Mosestä Isrel ämawebe node yäwetkuk; In baga man ba man kädet ätu täwetpäj täwoñärewayän täyat u ket nadäwut. Baga man u iwatpäjä säkgämän itpäj äma ätu täjo kome orajiye täjo Anutu Yawetä tamayän täyak u päjku injinta täga api korenej. ² * Täjpäkaŋ baga man täwoñärewayän täyatken uken man kodaki kubä nämo yäpurärätnej ba man kubä nämo awähutnej. Nämo, Yawe Anutujin täjo man kädet tamayän täyat ugänpäj kaŋ iwat täjput.

³ * Täjpäkaŋ Yawetä Peo pom terak ämawebe kome uken anutu jopi Bal u inij orerani kudup täjpän waŋkuŋo u injin dapunjintä kaŋpäj nadäŋkuŋo u. ⁴ * Täj in ätu Yawe Anutujin unita gäripi nadäŋpäj iwarän täŋkuŋo u bok nämo paotkuŋ. Nämo, in itkuŋtä pen itkaŋ node yäk.

⁵ Nák Yawe Anutunatä man kädet täwetpäj täwoñärekta näwetkuko u kudup täwetpäj täwoñäreŋkut. Unita kome injinta koreŋpäj itta

* **4:2:** Rev 22:18-19 * **4:3:** Nam 25:1-9 * **4:4:** Lo 10:20; Rut 1:16; Sam 68:3

yäwani uken pängku itpänjä baga man u kudup buramiŋpäj kaŋ iwat täŋput.⁶ U kudup säkgämän iwatnayäj täŋo unitä ämawebe äbot ätuta ḥode api yäwoŋäreneŋ; Nadäk-nadäki nkek, nadäk kädet täga iwat täkaŋ yäŋ api yäwoŋäreneŋ. Ämawebe uwä baga man pake ḥonitäŋo biŋam nadäŋpäj ḥode api yäneŋ; Bureni-inik, äma äbot uwä nin nirepmítüpäj nadäk-nadäki nkek, man kädet täga iwat täkaŋ yäŋ api yäneŋ.⁷ Unita intä ämawebe äbot ätuta ḥode nadäwut; U kehäromi nkek upäŋkaŋ anutu kubätä täŋkentäŋ yämikta dubiniken nämo it täyak, nin täŋo Yawe Anutunintä dubininken itkaŋ yäŋapik mannin nadäŋ nimik täyak ude.⁸ Ba äma äbot ätuwä baga man ba man kädet siwoŋi apiŋo näkä täwetpäj täwoŋärewayäŋ täyat udewani nkek nämo. Nämo, Isrel nanik inä äma äbot pake u yärepmitkaŋ.

⁹ Upäŋkaŋ imaka dapunjintä kaŋkuŋo u gun täneŋta ket nadäŋ täpäneŋpäj bänepjinken peŋpäj iyap taŋpäj kuŋat täkot. Täŋpäj ironijiye ba unitäŋo nanakiye ahänayäŋ täkaŋ, imaka unita yäwetpäj yäwoŋärek kaŋ täŋ yäpmäŋ kut.

...

Yawe uwä Anutunin bureni

³² Jide nadäkaŋ? Imaka umuri pähap ahäŋkuko udewani kubä bian ahäŋkuk? Ba manbiŋam udewani kubä äma kubätä bian nadäŋkuk ba? Bian, inä nämo ahäŋirä, Anututä yäput peŋpäj äma kome terak peŋkuko unitä pääbä apiŋo itkamäŋ unita yäŋpäj yäŋpäj-nadäk täŋpäj udewani kubä bureni käwen? Ba komeni komeni kudup

kwenopäŋkaŋ imaka udewani täŋo biŋam kubä yänjrä nadäwen? Nämotä nämoinik! ³³ Jide? Intä nadäŋkaŋ pengän nämo kumbuŋo ude, äma kubätä anutu kubä täŋo kotäk kädäp mebet gänaŋ ahänjrän nadäŋkaŋ pengän nämo kumbani, udewani kubä itak? Nämoinik. ³⁴ Ba Yawe Anutujintä Isip komeken irirä täŋ taminjuko udegän anutu kubätä kehärom taŋpäŋ pängku ämawewe äbot, äbot kubä gänaŋ nanik wädän tädotpäŋ yäpmäŋ pängku inita biŋam yepmaŋpani udewani kubä itak? Nämoinik. Yawe Anutujintä dapunjin terak kehäromini kwawak ḥode pewän ahänjkuk; In tämagutta Isip nanik-ken käyäm waki mebäri mebäri ba ämik pähap ba kudän kudupi umuri umuri pewän ahäŋ yämiŋkuk.

³⁵* Yawetä ude täŋkuko uwä intä ḥode kaŋpäŋ nadäkta; Yawe Anutu u kubä ugän. Udewani kubä nämo itak. Nämoinik. ³⁶ In täwetpäŋ täwoŋärewayäŋ nadäŋpäŋ unita nadäŋ taminjirän mani kotäk kunum gänaŋ naniktä ini yänjrän nadäŋkuŋ. Täŋkaŋ kome terakä nadäŋ taminjirän iniken kudupi kädäp meberi dapunjintä kaŋjirä kädäp mebet u gänaŋ naniktä man täwetkuk. ³⁷ U orajiyeta nadäŋ yämikinik täŋkuko unita in iwoyäŋpäŋ tepmaŋpän inita biŋam itkaŋ kehäromini pähap terak Isip komeken nanik in yäŋ-täkŋat yäpmäŋ äbuk. ³⁸ Yäŋ-täkŋat yäpmäŋ äbäŋkaŋ ämawewe äbot kehäromi nkek däpmäŋpäŋ yäwat kirek täŋtäŋ äbuk. Ude täŋtäŋ äbuko uwä äma äbot unitäŋo kome inta tanij kirekta nadäŋpäŋ täŋkuk. Eruk, kome uwä inta biŋam pen itak ḥo.

* **4:35:** Sam 58:11, 83:18; Ais 45:5,22; Mak 12:32; 1Jo 5:20

39 Unita ηodeta nämoinik täŋguŋ täneŋ; Yawe uwä kunum gänaj ba kome terak Anutu it moretak. Anutu udewani kubä nämo itak. **40** Unita in Anutu unitäjo jukumani apiŋo tamitat u kudup buraminqän iwat moreneŋ. Ude tänayäŋ täŋo uyaku in ba äbekjiye orajiye ahäŋ yäpmäŋ kunayäŋ täkaŋ u kome Yawe Anutujintä tärek-täreki nämo itta tanij kirewani ηoken kadäni käroŋi säkgämän api it yäpmäŋ kuneŋ.

5

Baga Man 5:12-15

Sabat orekiritta man

12 * In Sabat orekirit Sabat u pewä kudupi kanj irän, Yawe Anutukatä peŋ täwetkuko udegän. **13** * Täŋkaŋ epän täŋ pängku kepma 6 uken kanj täytärewut. **14** Upäŋkaŋ kepma 7 uken Yawe Anutukata yäŋpän orek itta yän-kirewani. Unita kepma uken epän kubä nämoinik täneŋ. In ba äpetjiye nanakjiye ba watä ämawebesiye, ba yawakjiye, bulimakau kome äneŋ tamani, ba doŋki tuŋum yäpmäŋ tamani, ba äma kudupi in bämopjinken it täkaŋ in kudup kepma uken epän penpän orek kanj it täŋput. **15** Täŋkaŋ in Isip komeken äma täŋo komi epän täŋ irirä Yawe Anutujin uwä keri kehärominitä uken nanikpän tämagutkuko unita juku piwut. Yawe Anutujintä ude täŋ taminjukko unita Sabat kadäniken orek itta peŋ täwetkuk.

* **5:12:** Kis 16:23-30, 31:12-14 * **5:13:** Kis 23:12, 31:15, 34:21, 35:2; Wkp 23:3

6*Baga Man 6:1-9**Yawe Anutujin nadäj imikinik tänej*

¹ Mosestä Isrel ämawewe ηode yäwetkuk; Yäjä yäpmäjä äbäro uwä baga man, jukuman ba man kädet ätu Yawe Anutujintä näkä täwetpäjä täwoñärekta peñ näwetkuk. Baga man uwä kome kwep-yäjen korenayäj täkañken u itkañ iwatta. ² Täkañ baga man u mebäri ηodeta tamitak; Kadäni kadäni in ba nanakjiye ba unitäjö nanakiye ahänayäj täkañ uwä Yawe Anutujinta umuri nadäjnpäjä baga man ba jukuman tamitat ηo iwatnayäj täjö uyaku kome terak kadäni käronjapi it yäpmäjä äronej. ³ Unita Isrel ämawewe in baga man u nadäj dämikinik tärpäj kaj iwarut. Ude tänayäj tämäjö uwä kome tägagämän, gaknji gäripi nikek orajiye täjö Anutu Yawetä tamikta yänkehärom tañkuo uken säkgämän itkañ nanak weñbäyak täjä yäpmäjä kunjtängän äbot kehäromi nikek api itnej.

⁴ * Täjpäkañ Isrel ämawewe, in juku peñpäjä nadäwut; Yawe u kubä-tägän Anutunin itak. ⁵ * Unita in bänepjin, mäjojin ba kehäromijin kudup-tagän Yawe Anutujinta kireñ imik täkot. ⁶ * Ude täkañ apijo man täwetpäjä täwoñärek täyat ηo yäpmäjnpäjä bänepjinken peñpäjä yäpmäjä kunjat täkot. ⁷ Ba äpetjiye nanakjiye kwikinik yotjinken itnayäj täkañken ba kädet kuñatnayäj täkañken ba pätnayäj täkañken ba epän tänayäj täkañken Yawe

* **6:4:** Mak 12:29 * **6:5:** Mat 22:37; Mak 12:30; Luk 10:27

* **6:6:** Sam 58:11, 83:18; Ais 45:5,22; Mak 12:32; 1Jo 5:20

täjö man u yäwetpäj yäwoñärek kañ täk täjput.
⁸ Täjpkäkañ unita juku píntäj kuñatta ketjinken
 ba damajinken däpmäj gatäjnpäj pewä kañ irän.
⁹ Täjkañ yämajin terak ba yotjin täjö bek terak kañ
 kudän täwut.

10

Baga Man 10:12-22

Yawe gämoriken kuñatnej

¹² Eruk Isrel ämawewe, Yawe Anutujintä intä
 kädet ñode täjpeñ kuñatneñta peñ täwet täyak; Yawe
 Anutujin unita umuri nadäjnpäj gämorikengän
 kuñatpäj mani kädet kudup buraminej. Täjnpäj
 gäripi nadäj imiñpäj bänep nadäk-nadäkjin mäjojin
 kudup Yawe Anutujinken peñpäj watä piä täj
 iminej. ¹³ Täjkañ baga mani apiño täwetpäj
 täwoñäretat u kudup nadäjnpäj iwatnej. Nadäkan?
 Baga man uwä in täjkentän tamikta biñam.

¹⁴ Kunum kudup kwawani ba käbopi punininik
 unu u Yawe Anutujin täjö. Täj imaka kome
 terak it täkañ ba kome ini imaka, Anututä mähemi
 täyak. ¹⁵ Burení, Yawe uwä ärowani ini pärik
 kubä upäñkañ bänepi nadäk-nadäki orajiye terak
 peñpäj nadäj yämikinik täjnpäj äma äbori äbori päke
 u yärepmitpäj inpäj inita biñam iwoyäjnpäj tep-
 mañkuko unitä pen ude itkañ. ¹⁶ Unita inä ärowani
 kädet peñpäj Yawe täjö mangän iwatta bänep
 pewut. ¹⁷ * U imata, Yawe Anutujin uwä anutu
 jopi, ba imaka kehäromi nikek u kudup yärepmit
 täyak. Uwä ärowani ini pärik kubä irirän imaka

* **10:17:** 1Ti 6:15; Rev 17:14, 19:16; Apos 10:34; Rom 2:11; Gal 2:6;
 Efe 6:9

kuduptagäntä Yawe unita nadäwä umuri täjpäpäjä gämorikengän kuŋatnej. Yawe uwä ämawebeta nadäŋirän ärowani äpani ude nämo täk täyak, ba äma kubätä nadäj namän yäjpäj bänepi täga nämo äriwek. ¹⁸ Täjpäkaŋ webe kajari ba nanak kodäŋjani jiranjen yepmaŋpani u ba äma kudupi in bämopjinken it täkaŋ u täjkentäj yämiŋpäj tek kenta ketem yämik täyak. ¹⁹ Ude täk täyak unita in imaka, äma äbani unita nadäj yämikinik tänej. U imata, bian in imaka, Isip komeken äbani ude it täjkuŋjonik.

²⁰ Täjpäkaŋ in Yawe Anutujinta umuri nadäj imiŋpäj u kubägän iniŋ oretpeŋ kuŋatnej. Täjpäj uken tubeŋ kuŋpäj yänkehäromtak man yänayän täkaŋ u wäpi terakgän kaŋ yäk täŋput. ²¹ Uwä Anutujin unita wäpi iniŋ orerut. Imaka umuri umuri pewän ahäj tamïŋkuko u dapunjintä yabäŋpäj-nadäŋkuŋ. ²² * Äbekjiye orajiyetä Isip komeken kuŋkuŋo uwä ämawewe 70tagän kuŋkuŋ. Täjpäkaŋ Yawe Anutujintä täjkentäj-pewän apiŋo in bumta itkaŋ, guk jiran kunum terak itkaŋ ude.

11

Baga Man 11:18-21, 26-28

Yawe gämoriken itpeŋ kuŋat-kuŋatta man

¹⁸ Mosestää Isrel ämawewe ɻode yäwetgän täŋkuk; Apiŋo man täwetpäj täwoŋärek täyat ɻo yäpmäŋpäj bänepjinken peŋpäj yäpmäj kuŋat täkot. Täjpäkaŋ unita nadäŋpäj kuŋatta ketjinken ba damajinken däpmäj gatäŋpäj pewä kaŋ irän. ¹⁹ Ba äpetjiye

* **10:22:** Stt 15:5, 22:17, 46:27

nanakjiye kwikinik yotjinken itnayäj täkaŋken ba kädet kuŋatnayäj täkaŋken ba itpäj-nadäk tänayäj täkaŋken ba epän tänayäj täkaŋken man u yäwetpäj yäwoŋärek kaŋ täk täŋput. ²⁰ Täŋkaŋ yämajin terak ba yotjin täjö bek terak kaŋ kudän täwut. ²¹ Ude tänayäj täjö uwä in ba äpetjiye nanakjiye kome Yawe Anutujintä orajiyeta yämikta yäŋkehärom taŋuko ŋoken kadäni käroni api it yäpmäj kuneŋ. Kome kenta kunumtä it yäpmäj kudayäj täkamän ude api it yäpmäj kuneŋ.

...

²⁶ Nadäkaŋ? Apijo kädet yarä intä yäpmäj daniŋpäj kubä iwatnenṭa täwetpäj täwoŋärewayäj; Kädet kubawä Anututä säkgämän täj tamikta. Täj kubawä in täŋpäwakta kädet. ²⁷ Säkgämän täj tamikta yäyak uwä Yawe Anutujin täjö jukuman kädet apijo täwerayäj täyat u buramiŋpäj iwatnayäj täjö uyaku ude api tamek. ²⁸ Täj, in täŋpäwakta yäyak uwä Yawe Anutujin täjö jukuman u mäde utpäj injinken gärip iwatpäj anutu jopi-jopi bian nämo yäniŋ oretkuŋo uken kunayäj täjö uwä Anututä inken täŋpäwak u api pewän ahäwek.

18

Baga Man 18:9-22

Guŋ äbot täjö täktäk u nämoinik yäwatneŋ

⁹ Täŋpäkaŋ Mosestä ŋode yäwetgän täŋkuk; In Anututä kome tamayäj täyakken u kuŋpäj ämawewe u nanik täjö täktäk taräki u nämo

yäwatneŋ. **10-11** * * Täŋpäŋ inkät nanik kubätä anutu jopita yäŋpäŋ äperi ba nanaki kubä utpäŋ ärawata kädäp nämo pewä ijineŋ. Ba inken nanik kubätä wäbät man yäkyäk, kären yäwat-yäwat, käbopi kädet iwat-iwat, ba kon täktäk kädet nämoinik iwarek. Ba kubätä äma kumbani mäjokät man yäŋpäŋ-nadäk nämo täŋpek. **12** Äma kädet udewani iwat täkaŋ uwä Yawetä yabäwän taräkiinik täk täkaŋ. Kome korenayän täkaŋ unitäjo kome mähemtä kädet udewani täk täkaŋ unita Yawe Anutujintä api däpmäŋ yäwat kireŋpewän kuneŋ. **13** * Täŋpäkaŋ inä Yawe Anutujin injamiken siwonjigän kunjat täneŋ.

Anututä profet pewän äbäkta yäŋkehärom taŋkuk

14 Täŋkaŋ Mosestä äneŋi kubä node yäwetkuk; Kome pängku yäpnayän täkaŋken u naniktä käbopi kädet iwat-iwat ba kären yäwat-yäwat täk täkaŋ. Upäŋkaŋ Yawe Anutujintä intä kädet ude täkta yäjiwätinik täk täyak. **15** * Täŋkaŋ Yawe Anutujintä inken nanik kubä profet näkŋa bumikgän kubä api iwoyäwek. Täŋpärkaŋ unitäjo manipäŋ kaŋ buramik täŋput. **16** Nadäkaŋ? Sinai pom mebäriken äbot kubägän itkaŋ Yawe Anutujin node iwetkuŋ; Gäkŋo manka kotäk wari nadänektawä, ba gäkŋo kädäp mebet pähap wari känektawä yäŋ yäŋpäŋ yäjiwätkuŋ. Ude iwetkujo uwä kumnek yän yäŋpäŋ yäjiwätkuŋ. Ude yäŋpäŋ profet kubäta iwet yabäŋkuŋ.

* **18:10-11:** Sam 106:36-38; Apos 18:9 * **18:10-11:** Wkp 19:31

* **18:13:** Stt 6:9, 17:1; Sam 37:37; Mat 5:48 * **18:15:** Jon 1:45;
Apos 3:22, 7:37; Hib 1:1-2

17 Täŋirä Yawetä täga näwet yabäkaŋ yän näwetkuk. **18** Ude yänpäŋ ɻode näwetgän täŋkuk; Täŋkentäŋ yämikta ini äbotken nanik profet kubä gäk udewanigän api iwoyäwet yäk. Täŋkaŋ manna binjam meniken api pewet. Ude täŋira äma unitä man iwerayäŋ täyat u kudup ämawebe api yäwet täŋpek. **19*** Täŋpäkaŋ äma, profet unitäŋo man wäpna terak yäŋahäŋirän nämo nadänayäŋ täŋo uwä näkja kowata api yärtäreŋ yämet. **20** Upäŋkaŋ profet kubä näk wäpna terak wohutpäŋ man kubä näkken nämo yäpani yäŋahäwayäŋ täko uwä kumäkta binjam. Ba profet kubätä anutu jopi kubä täŋo wäpi terak yäŋahäwayäŋ täko u imaka, kumäkgän api täŋpek.

21 Täŋpäkaŋ ɻode käwep api nadäneŋ; Profet ɻo Yawe täŋo man bureni nämo yäŋahäatk yän jide ude nadäna täreneŋ yän nadäneŋ. **22** Eruk ɻode nadäwut; Profet kubätä näk wäpna terak man yäŋirän bureni nämo ahäŋirän kaŋpäŋ ɻode nadäneŋ; Man uwä Anututä nämo yäŋkuk. Profet u iniken nadäkken nanik man yäŋkuk yän nadäneŋ. Täŋpäŋ äma unita umun täneŋtawä.

26

Baga Man 26:5-11

Anututa iron pekpek täŋo man

5 Mosestä Isrel ämawebe ɻode yäwetkuk; Iron Yawe täŋo bukä dubiniken peŋkaŋ Yawe Anutujin injamiken ɻode yäŋahäneŋ; Nanin, Aram komeni kujat peŋpeŋ komeni komeni kuŋat täpätek täŋtäŋ kuŋatkä äboriye mäyap nämo ukät Isip

* **18:19:** Apos 3:23

komeken äpmoŋkuŋ. Äpmo ittängän möyap wej bäyanpäŋ äma äbot tanj kehäromi nikek ude ahäŋpäŋ itkumäŋ. ⁶ Iritna Isip ämatä waki täŋ nimiŋpäŋ komi epänken nipmaŋkuŋ. ⁷ Ude täŋ nimiŋirä Yawe, naniye täŋo Anutu uken butewaki terak gera yäŋitna Yawe uwä nadäŋpäŋ komi butewaki ba komi epän terak itkumäŋo u nibäŋpäŋ nadäŋkuk. ⁸ Nibäŋpäŋ nadäŋkaŋ keri kehäromitä Isip nanik nimagutta kudän kuduipi mebäri mebäri pewän ahäwäpäŋ Isip komeken imaka umuri umuri täŋkuk. ⁹ Nimagut yäpmäŋ äbä kome tägagämän, gaknji gäripi nikekken እን nipmaŋkuk. ¹⁰ * Yawe, ude täŋkuno unita kome nimiŋkuno እንken ketem intäjukun ahäwani injamkaken yäpmäŋ äbätat እን yän kaŋ iwerut.

Ude yänkaŋ eruk ketem ironta pewani u Yawe Anutujin injamiken peŋpäŋ gwäjij äpmoŋ imut. ¹¹ * Ude täŋpäŋ in ba Livaitä äbotken nanik ukät äma ban nanik inkät bok it täkaŋ, imaka tägatäga Yawe Anutujintä tamik täyak unita yänpäŋ ore-toret täŋpäŋ itneŋ.

30

Baga Man 30:1-20

Bänepi sukureŋirä Yawetä api täŋkentäŋ yämek

¹ Mosestä Isrel ämawebe እnode yäwetkuk; Imaka täwet yäpmäŋ äbätat እnowä ahäŋ tamiŋpäŋ Yawe Anutujintä peŋawäkjinta yänpäŋ tadäpmäŋpäŋ täwat kireŋpewän äma äbori äbori bämopiken itnayän täŋo uken itkaŋ apiŋo kon man ba tagwän

* **26:10:** Sam 22:27-29, 86:9, 95:6; Rom 12:1; 1Ko 10:31 * **26:11:** Sam 63:5; 1Ti 6:17-18

man täwetpäj täwoñjärek täyat unita api juku pineñ.
2-3 Täjäpäkañ injin ba nanakjiye Yawe Anutujinken
 äyäñutpäj nadäk bänepjin kuduptä apijo mani
 täwetpäj täwoñjärek täyat u buraminayäj täjo uwä
 Yawe Anutujintä butewaki nadäj taminjpäj äma
 äbori äbori bämopiken yäj-täwat-pewän kunkujo
 uken nanik äneñi tämagut pääbä iritjin yápän
 tägawäpäj bian säkgämän itkuño udegän api
 itneñ. **4** Yawe Anutujintä kome moräki moräkiken
 tadäpmäjäpäj täwat kireñpewän kunkujo täjäpwä
 u nanik yäj-butujpäj äneñi tämagut yäpmäj pääbä
 komejinken api tepmanjpek. **5** Bureni, kome
 nanjiyetä yäpmäjäpäj itkuño uken tepmanjirän
 injinta api korenëj. Ude täjirä Anututä täjäpewän
 nanjiyetä täjäpani udegän yärepmitpäj täjbumbum
 pähap terak itkañ ahäj bumbum api täneñ.

6 Täjäpäj Yawe Anutujin uwä injinta ba
 nanakjiyeta bänepjin täjpidäm tanj taminjirän bänep
 nadäk-nadäkjin kudup ukengän api penenj. Ude täj
 tamayäj täko uwä kome uken täga api itneñ. **7** Ude
 täjäpäj Yawe Anutujintä tagwän man kudup u
 iwanjiye inta nadäwawak täj taminjpäj tadäpmäk
 täjäpani u terak api buramiñ yämek. **8** Ude täjirän
 inäwä Yawe gämoriken äneñi kuñatpäj näkä baga
 mani apijo täwetpäj täwoñjärek täyat u kudup
 buramiñpäj api yäpmäj kuñatneñ. **9-10** Täjäpäj inä
 Yawe Anutujin täjo baga man ba yäñkehäromtak
 mani Baga Man Kudän Täwani ño gänañ kudän
 täwani pätag u nadäjäpäj buramik täjäpäj äneñi
 bänep nadäk-nadäkjin kuduptagän Yawe Anutujinken-gän
 pewä pärayäj täko uwä Anutujintä täjkentäj taminjirän imaka imaka ketjintä tänayäj

täkaŋ u ba nanakjiye ba yawakjiye ba ketem epänjin kudup ahäj bumbum api täŋ yäpmäŋ kwek. Bureni, Yawetä nanjiyeta gäripi nadäŋ yämik täŋkuko udegän inta gäripi äneŋi nadäŋ taminjirän täŋbumbum terak api itneŋ.

11 Nadäkaŋ? Baga man apiŋo täwetpäŋ täwoŋärek täyat u bäräpi nämo. Intä täga buramiŋpäŋ tänaji.

12 * UWÄ kunum gänaŋ iränpäŋ uyaku ɻode yäneŋ; Netätä pärö yäpmäŋ äpä nimänkaŋ nadäŋpäŋ buramine? Upäŋkaŋ ude nämo! **13** Ba gwägu udude käda nämo itak unita ɻode nämo yäneŋ; Netätä gwägu irepmiit pänku yäpmäŋ äbä nimänkaŋ nadäŋpäŋ buramik täné? **14** Nämoinik. Baga man uwä dubinjin-ken-inik itak. In nadäŋpäŋ buramik täneneŋta u mejinken ba bänepjinken pewani pätag u.

15 * Nadäkaŋ? Näk apiŋo imaka gäripi nikek ba irit burení täwoŋäretat. Upäŋkaŋ kukñiwä täktäk waki ba kumäŋ-kumäŋ kädet imaka, bok täwetpäŋ täwoŋäretat. **16 *** In Yawe Anutujin bänepjintä iŋtinik täŋkaŋ kädet peŋ tamani siwoŋigän iwatpäŋ baga man, mani kädet ba yänkehäromtak mani nadäŋpäŋ buraminayäŋ täŋo uwä irit säkgämän ahäj bumbum täŋpäŋ äbot tanjä pähap api täné. Täŋkaŋ kome korenayäŋ täkaŋ uken pänku irirä Yawe Anutujintä iron tanjä api täŋ tamek.

17-18 Upäŋkaŋ bänepjintä Yawe mäde ut imiŋkaŋ mani utpäŋ bänep nadäk-nadäkjin anutu jopiken peŋpäŋ yäniŋ oretkaŋ unita watä epän tänayäŋ täŋo uwä in kuduptagän api paot moreneŋ. Näk

* **30:12:** Rom 10:6-8

* **30:15:** Jon 3:16; 1Jo 5:12

* **30:16:**

1Ko 7:19; 1Jo 5:2,3

apiŋo man ude täwetat. In Jodan ume irepmitpäj kome korenayäj täkaŋken uken kadäni käronjí nämo api itneŋ. ¹⁹ Näk apiŋo kunum bibik yarä u iŋamiken irit ba kumäŋ-kumäŋ, kon man ba tagwän man unitäjo kädet kawä tärekta mebäri täwetpäj täwoŋärek täyat. Unita in injin ba nanakjiye kuduptagän irit täjo kädet iwatta nadäk kaŋ pewut. ²⁰* Ude täŋkaŋ Yawe Anutujin bänepjintä nadäŋ imikinik täŋpäj mani buraminqäj ugän kaŋ yäpmäŋ wädäwut. Nadäkaŋ? Yawe uwä iritjin bureni unita ude tänayäj täjo uwä Yawetä orajin pähap Abraham Aisak ba Jekop unita kome yämikta yäjtäreŋkuko uken kadäni käronjí api it yäpmäŋ kuneŋ.

32

Baga Man 32:36-39

Anutu jopitä täga nämo täŋkentäŋ niminenj

³⁶* Yawetä ämawebeniye kehäromini paoräpäj mäyap nämo, yarägän irirä yabäŋkaŋ butewaki nadäŋ yämiŋpäj u gäراك itpäj api täŋkentäŋ yämek. ³⁷ Ude täŋpäj ɻode api yäwet yabäwek; Näwerut! Intäjo anutu jopi täŋkentäŋ tamikta yäpmäŋ wädäŋkuŋo u de? ³⁸ Inä anutu jopi unita naŋimik yämiŋirä tom gakŋi ba wain ume naŋkuŋ. Eruk, anutu jopi unitä akunpäj täŋkentäŋ taminqäj iwan täjo kädet täŋpipiŋ taminjirä käwa!

³⁹* Nämoinik! In man ɻo nadäwä tärewut; Yawe näk kubägän itat. Näk mädenaken anutu kubä

* **30:20:** Stt 12:7, 26:3, 28:13 * **32:36:** Sam 135:14 * **32:39:**
Ais 45:5, 22; Jon 8:24; Rev 1:18

nämo itak. Näkñaken gärip terak äma kumäk täkañ, ba näkñaken nadäk terak äma kodakigän it täkañ. Täŋkañ näkägän äma yäpa wawäpäj äneŋi näkägän yäpa-tägak täkañ. Ude ták täyat uwä äma kubätä näkño kädet täga nämo täŋpipiwek.

34

Baga Man 34:1-12

Moses kumbuk

¹ Mosestä Moap awaŋ peŋpeŋ Jeriko yotpärare kukñi Nebo pom terak äromaŋ eruk Pisga pom terak äroŋkuk. Äro irirän Yawetä Gileat kome unitä päŋku kome tärek-tärek wäpi Dan u kudup iwoŋäreŋkuk. ² Iwoŋäreŋpäj Naptali kome, ba Efraim Manase äbot täjo kome ba Juda äbot täjo kome it päŋku Mediterenian gwägu pähap täretak u kudup iwoŋäreŋ moreŋkuk. ³ Ukät Negev kome jopi ba Jodan awaŋ, Soa yotpäraretä päŋku Jeriko täretak u kudup kaŋ moreŋkuk. Jeriko uwä bihä päya komeni yäŋ iwerani. ⁴ * Ude iwoŋäreŋpäjä Yawetä ḥode iwetkuk; Näk kome ḥo Abraham, Aisak, Jekopta yämikta yänkehärom tanpäj ḥode yäwetkut; Kome uwä intäjo äbekjiye orajiyeta api yänij kirewet yäŋ yäwetkut. Eruk, näk nadäŋ gamiŋira dapunka-tägän kome ḥo käyan. Upäŋkañ bureni nämo api kwen.

⁵ Yawetä ude iweränpäj ätu itkañ Yawe täjo epän äma Moses uwä Moap kome uken kumbuk, Yawetä iwetkuko udegän. ⁶ Kumäŋirän Yawetä Moap kome Betpeo yotpärare kukñi käda awaŋ uken äneŋkuk. Täŋpäkanj kadäni unitä it

* **34:4:** Stt 12:7, 26:3, 28:13

yäpmäj äbäkamäjken ñoken äma kubätä Moses äneñkuko u nämo kañkuñ. ⁷ Täjkañ Moses dapuri nämo bipmäj urirän ba kehäromini nämo paorirän obaj 120 ude täreñirän kumbuk. ⁸ Kumäñirän Isrel ämawewe Moap awañ uken itkañ Mosesta konäm butewaki täj yäpmäj kuñirä kepma 30 ude täreñirän peñkuñ.

⁹ Täjpañkañ komeni yäpmäkta Mosestä Nun täjo nanaki wäpi Josua iwoyäñkuko unita Anututä Josuata nadäk tañi imiñkuk. Unita Isrel ämawewe Josua täjo man buramipäj imaka kudup Yawetä Moses yäntäreñ imiñkuko udegän täjkuñ.

¹⁰ * Täjpañkañ kadäni unitä it yäpmäj äbäkamäjken Isrel ämawewe bämopiken profet kubä Moses udewani kubä nämo itkuk. Moses kenta Yawe uwä kowat kawän täjipäj yäñipäj-nadäk täk täjkumänonik. ¹¹ Ba Yawetä Moses uwä iwet-pewän Isip komeken päñku kudän kudupi mebäri mebäri Ferokät epän ämaniye ba Isip nanik kuduptä kañpäj nadäk täkta täjkuk. ¹² Ba Isrel ämawewe iñamiken kudän kudupi kehäromi nikek Mosestä kwawak pewän ahänjirä kañkuño u äneñi profet kubätä nämo täjkuk.

* **34:10:** Kis 33:11

Anutu Täŋo Man
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5